

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Raionul

Localitatea

Instituția de învățământ

Numele, prenumele elevului

TESTUL Nr. 2

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

TEST PENTRU EXERSARE
CICLUL LICEAL

Profil umanist, arte

februarie, 2022

Timp alocat: 180 de minute

Rechizite și materiale permise: *pix cu cerneală albastră.*

Instrucțiuni pentru candidat:

- Citește cu atenție fiecare item și efectuează operațiile solicitate.
- Lucrează independent.

Îți dorim mult succes!

Punctaj acumulat _____

PROFIL UMANIST – 100 de puncte

Citește textul propus și realizează în baza lui itemii:

Orice comunitate omenească este echilibrată, sănătoasă și prosperă atunci când se află în ea o anume majoritate de oameni cinstiți. Tocmai de aceea e bine să ne amintim ce este *cinstea*. Cinstea este, printre virtuți, una dintre cele mai complexe, pentru că în ea se adună și se sintetizează, subordonându-i-se, multe alte virtuți. Și pentru că ea cuprinde o arie largă a sufletului, dând un sens întregului său, iar omului cinstit – un loc înalt în ierarhia morală a omenirii, unul pe măsura celui pe care, în alte scări de valori, îl ocupă talentul, frumusețea sau curajul. De îndată ce încerci să adâncești conceptul de *cinste*, îți dai seama că toate determinările lui se află într-o relație de esență cu *adevărul* și cu *dreptatea*.

Astfel, omul cinstit nu minte, el nu introduce în realitate o ficțiune – spunând că a făcut ceea ce n-a făcut – și nici nu tănuiește despre sine o realitate care, știută, l-ar putea vătăma. Iar când e vorba de alții, nu le spune că sunt mai buni decât sunt, ca să-i măgulească, nici nu ascunde fraudă sau abuzul: omul cinstit nu este complicele nimănui, indiferent ce preț ar avea de plătit pentru asta. [...]

Pe de altă parte, cinstea ne cere să nu ne arătăm drept ceea ce nu suntem, adică să nu fim fățarnici sau duplicitari, unul în taină și altul fățiș, unul acasă și altul în public, unul față de cei puternici și altul față de cei slabi, deci să nu înfățișăm despre noi o imagine falsă. E drept că lucrul acesta cere multă cunoaștere de sine, iar lumea e plină de impostori, [...] dacă le spui adevărul, indignarea lor n-are margini.

Omul cinstit nu minte nici despre viitor, cu alte cuvinte nu spune că va face un anume lucru, pentru ca apoi să nu-l facă. Își ține întotdeauna cuvântul. [...] Și nici nu fură, în nici unul dintre nenumăratele feluri în care se fură în lume, de la cântar până la codru. Și de aceea nu încalcă drepturile nimănui, dă fiecăruia ce este al său, își onorează până și dușmanii pentru ce este de onorat la ei. [...]

În sfârșit, el își face întotdeauna datoria, cu grijă și până la capăt. Și și-o face nu numai pentru a nu înșela, respectându-și o obligație și o făgăduință, o face cu dăruire și cu bucurie, ca pentru sine. Omul cinstit este întotdeauna un meșteșugar cinstit, de la dulgher până la cercetătorul adevărului. Din punct de vedere pragmatic, cinstea are neajunsurile ei: multe pierzi datorită ei și destul de puține câștigi. De aici, noblețea ei esențială, în care intră, ca hotărâtor, meritul de a nu-ți face un merit din cinstea ta, de a nu te bate cu pumnii în piept, de a nu căuta cinstire pentru că ești cinstit și nici vreo altă răsplată decât împăcarea cu tine însuși și pilda cea bună.

Petru Creția. *Cinstea*

Nr.	Item	Punctaj	
1	Rescrie, din lista propusă, un sinonim contextual adecvat pentru lexemul <i>cuprinde</i> , argumentându-ți într-un enunț alegerea. Prinde, învăluie, include, îmbrățișează, stăpânește, vede, înconjoară, cucerește.	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3

2	<p>Definește, în formule adecvate, sensul expresiilor/locuțiunilor: <i>a-și ține cuvântul; a fura ca în codru; a-și face datoria; a se bate cu pumnii în piept.</i></p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
3	<p>Alcătuiește câte un enunț cu sintagmele: <i>oameni cinstiți; imagine falsă; cercetătorul adevărului.</i></p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
4	<p>Comentează, în text coerent de 6-7 rânduri, sugestia unei figuri de stil din secvența: <i>Și pentru că ea cuprinde o arie largă a sufletului, dând un sens întregului său, iar omului cinstit – un loc înalt în ierarhia morală a omenirii, unul pe măsura celui pe care, în alte scări de valori, îl ocupă talentul, frumusețea sau curajul.</i></p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
5	<p>Explică, în spațiul rezervat, valoarea stilistică a liniei de pauză din secvența: <i>Astfel, omul cinstit nu minte, el nu introduce în realitate o ficțiune – spunând că a făcut ceea ce n-a făcut – și nici nu tăinuiește despre sine o realitate care, știută, l-ar putea vătăma.</i></p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3

6	<p>Describe, în spațiul propus, portretul moral al <i>omului cinstit</i>, numind două trăsături ale acestuia, susținute cu două exemple potrivite din fragment.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
7	<p>Determină, în spațiul rezervat, domeniul de investigație al autorului în fragmentul analizat: a) filozofic; b) literar; c) științific; d) etic, susținându-ți opțiunea în două enunțuri argumentative.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
8	<p>Analizează, în text coerent de 5-6 rânduri, atitudinea autorului față de problema abordată, citând două secvențe.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
9	<p>Formulează, într-un enunț dezvoltat, mesajul textului analizat.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
10	<p>Meditează, în text coerent de 6-7 rânduri, asupra afirmației lui Nichita Stănescu: <i>Cinstea nu este o vocație, cinstea este o opțiune</i>, raportând-o la propria experiență de viață.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5

11	<p>Demonstrează caracterul eseistic al fragmentului citat, numind două particularități ale speciei și aducând două exemple din text.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
12	<p>Propune un titlu pentru fragmentul analizat, justificându-ți alegerea într-un enunț. Titlul _____ Justificarea _____</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
13	<p>Scrie, în spațiul rezervat, titlul unei fabule și numele autorului, care ar avea drept morală conținutul fragmentului analizat, susținându-ți alegerea cu două argumente pertinente.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
14	<p>Exprimă-ți, în text coerent de 6-7 rânduri, atitudinea pro/contra în raport cu afirmația: <i>Omul cinstit este întotdeauna un meșteșugar cinstit, de la dulgher până la cercetătorul adevărului.</i></p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
15	<p>Pornind de la citatul: <i>Din punct de vedere pragmatic, cinstea are neajunsurile ei: multe pierzi datorită ei și destul de puține câștigi. De aici, noblețea ei esențială, în care intră, ca hotărâtor, meritul de a nu-ți face un merit din cinstea ta, de a nu te bate cu pumnii în piept, de a nu căuta cinstire pentru că ești cinstit și nici vreo altă răsplată decât împăcarea cu tine însuși și pilda cea bună.</i>, scrie, pe 1-1,5 pagini, un eseu structurat de</p>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3

